

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1353**FACULTY OF HUMANITIES****B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination Oct/Nov 2019****Economics - XIII****Research Methodology****[Time: 1:30 Hours]****[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) ----- research in social science is called fundamental research.
- 2) Sample should be ----- group.
- 3) In ----- research design selection of experimental and controlled group is needful
- 4) Social research is a ----- study method.
- 5) There are list of ----- related to study topic included in schedule.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- १) सामाजिक शास्त्रातील ----- संशोधनास मौलिक संशोधन असे म्हणतात.
- २) नमुना समूहाचे ----- करणारा असला पाहीजे.
- ३) ----- संशोधन आराखड्यात प्रायोगिक व नियंत्रित असे दोन गट निवडणे आवश्यक असते.
- ४) सामाजिक संशोधन ही ----- अभ्यास पद्धती आहे.
- ५) अनुसूचीमध्ये अद्ययन विषयाशी संबंधित ----- यादी समाविष्ट असते.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) State the main objective of research.
- 2) Write the meaning of schedule
- 3) What is mean by mixed questionnaire
- 4) What is scientific research
- 5) Basically which are the two types of sciences

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) संशोधनाचा प्रमुख उद्देश सांगा.
- २) अनुसूची चा अर्थ लिहा.
- ३) समिश्र प्रश्नावली म्हणजे काय?
- ४) शास्त्रीय संशोधन म्हणजे काय?
- ५) मूलतः शास्त्राचे कोणते दोन प्रकार मानले जातात.

Q.2 A) Explain the concept / terms / units / events (any two) (word limitation minimum 60 for each answer) 10

- 1) Formulation of Hypothesis
- 2) Statement of problem
- 3) Public Documents
- 4) Frequency Distribution Graphs

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- (प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) परिकल्पनेची निर्मिती
 - २) समस्या सुत्रण
 - ३) सार्वजनिक प्रलेख
 - ४) वारंवारीता वितरण आलेख

B) Attempt in short (any two) (word limitation minimum 60 for each answer) 10

- 1) State the motivating factors of social research
- 2) Write the limitations of personal documents
- 3) Explain the demerits of direct observation technique.
- 4) Explain the concept of one dimensional diagram.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- (प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) सामाजिक संशोधनास प्रेरणा देणारे घटक सांगा.
 - २) व्यक्तीगत प्रलेखाच्या मर्यादा लिहा.
 - ३) प्रत्यक्ष निरिक्षण तंत्राचे दोष स्पष्ट करा.
 - ४) एकमितीय आकृतीची संकल्पना स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in details (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) What is Social Science Research? Explain its Nature and Scope.
- 2) What is mean by Research Design? Discuss the types of research design.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

- 1) सामाजिक शास्त्रीय संशोधन म्हणजे काय? स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
- 2) संशोधन आराखडा म्हणजे काय? संशोधन आराखड्याच्या प्रकारांची चर्चा करा.

OR

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1353**FACULTY OF HUMANITIES****B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination Oct/Nov 2019****Economics - XIII****Regional Economics****[Time: 1:30 Hours]****[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- 3) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- 4) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) Almost ----- percent of the Indian population depend on agriculture.
- 2) In the year ----- India adopted liberalization policy
- 3) The priority for balanced regional industrial development was given in ----- five year plan.
- 4) Pande committee was appointed in ----- year for the study of regional imbalance
- 5) Fact finding committee was established in the year -----.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- 1) भारतातील जवळपास ----- टक्के लोक शेतीवर अवलंबून आहेत.
- 2) भारताने ----- यावर्षी उदारीकरणाचा स्विकार केला.
- 3) समतोल प्रादेशिक औद्योगिक विकासास ----- पंचवार्षिक योजनेत प्राधान्य देण्यात आले.
- 4) प्रादेशिक असमतोलाचा अभ्यास करण्यासाठी पांडे समितीची स्थापना ----- यावर्षी करण्यात आली.
- 5) सत्यशोधन समितीची स्थापना ----- यावर्षी करण्यात आली.

B) Answer in one sentence (attempt all)

05

- 1) What is privatization?
- 2) When did industrial development and Regulating Act Passed?
- 3) What is the criteria of backward region?

- 4) What is the formula of per-capita Income?
 5) Which five year plan was related to industry

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) खाजगीकरण म्हणजे काय?
- २) उद्योग विकास व नियमन कायदा कधी पास करण्यात आला?
- ३) मागास प्रदेशाचा निकष कोणता?
- ४) दरडोई उत्पन्नाचे सुत्र कोणते आहे?
- ५) कोणती पंचवार्षिक योजना उद्योगांशी संबंधित होती?

Q.2 A) Explain concepts / terms / units / events (any two) 10
 (word limitation minimum 60 for each answer)

- १) Regional Development
- २) Historical Evidence
- ३) Physical Infrastructure
- ४) Liberalization

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- (प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) प्रादेशिक विकास
 - २) ऐतिहासिक घटना
 - ३) भौतिक संरचना
 - ४) उदारीकरण

B) Write answer in short (any two) 10
 (word limitation minimum 60 for each answer)

- १) Explain the objectives of regional economics.
- २) Explain the need of economic liberalization
- ३) State the indicators of regional development
- ४) Discuss the alternative regional policy.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- (प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) प्रादेशिक अर्थशास्त्राची उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 - २) आर्थिक उदारीकरणाची आवश्यकता स्पष्ट करा.
 - ३) प्रादेशिक विकासाचे निर्देशक सांगा.
 - ४) पर्यायी प्रादेशिक धोरणाची चर्चा करा.

Q.3 Write answer in details (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain the role of industry, agriculture and infrastructure in the development of Indian economy.
- 2) What is regional economics? Explain the problems in regional development and suggest the remedies

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

- 1) भारतीय अर्थव्यवस्थेच्या विकासात उद्योग, शेती आणि आधार संरचना यांचे भूमिका स्पष्ट करा.
- 2) प्रादेशिक अर्थशास्त्र म्हणजे काय? प्रादेशिक विकासातील समस्या स्पष्ट करून त्यावर उपाय सुचवा.